

4.-5.11.2024
Savoy-teatteri

museoalan
TEEMAPÄIVÄT

Hyvää työtä!

Museovirasto

Sisältö

Info	2
Savoy-teatteri	3
Ohjelma	4
Puhujat	14

Info

Aika ja paikka

Museoalan Teemapäivät 4.–5.11.2024
Savoy-teatterissa (Kasarmikatu 46-48)
teemalla *Hyvää työtä!*

Iltatilaisuus Merkissä (Ludviginkatu 2-4) ma
4.11. klo 17-20

Järjestäjä

Museovirasto

Sosiaalinen media

#teema24 / #museoalanteemapaivat
Facebook-tapahtuma: Museoalan Teema-
päivät 4.-5.11.2024
Instagram: @museoalanteemapaivat

Yhteystiedot

Anu Niemelä: 029 533 6015
Veera Hauhia: 0295336072
teemapaivat@museovirasto.fi

Savoy-teatteri

Vuoden 2024 Teemapäiviä vietetään Savoy-teatterin loistavissa puitteissa. Helsingin keskustassa sijaitsevan vierailuteatterin historia vie aina vuoteen 1937. Elokvateatterina ja ravintolana toiminut Savoy on vuosien aikana saanut lopullisen muotonsa osana Helsingin kaupungin kulttuuripalveluita. Savoy toimii nykyisin vierailuteatterina ja on erityisesti tunnettu kansainvälisenä konserttisalina.

Kuva: Jaanis Kerkis

Ohjelma 4.11.2024

OSIO 1: Muuttuva museotyö (9.30–11.45)

Seminaarin ensimmäisessä osiossa pohditaan sitä, millaista osaamista museoalalla tarvitaan tulevaisuudessa, ja miten näitä osaamistarpeita on mahdollista ennakoita.

Osion moderaattori: Pirjo Hamari, Museovirasto

- 9.30 **Aloituspuheenvuoro**
Tiina Merisalo, Museovirasto
- 9.35 **Teknologia ja työn organisointi - jatkuvuuksia ja muutoksia**
Arja Haapakorpi, Tampereen yliopisto
- 10.15 **"Heritage is a verb!". A change of paradigm in the cultural heritage sector**
Margherita Sani, NEMO - the Network of European Museum Organisations

Ohjelma

MA 4.11.2024

- 11.00 **Museoalan eri ammattiryhmien erot ja mahdollisuudet osaamisen kehittämisessä**
Tuulia-Tuulia Tummavuori,
Museo- ja kulttuuriperintöalan ammattiliitto MAL ry
- 11.10 **Tuore Museoväki-tutkimus**
Kalle Kallio, Työväenmuseo Werstas
- 11.20 **Keskustelu museoalan työelämästä ja tulevaisuuden tarpeista**
Pirjo Hamari keskustelee
Tuulia-Tuulia Tummavuoren ja
Kalle Kallion kanssa
- 11.45 **Lounas** Ravintola Minne

Ohjelma

MA 4.11.2024

OSIO 2: Tekoäly työkaverina (12.45–14.45)

Toisessa osiossa pohditaan tekoälyn vaikutusta museotyöhön nyt ja tulevaisuudessa. Miten tekoälyä tullaan hyödyntämään museoalalla ja millaista osaamista se vaatii? Entä miten tekoäly tulee muuttamaan käsitystämme taiteesta ja luovuudesta?

Osion moderaattori: Liisa Oikari, Mannerheim-museo

- 12.45 **Pain or Gain - or how to integrate AI in a Museum Work environment?**
Sonja Thiel, Berkeley, University of California
- 13.30 **Ihmisenä ihmiselle - tekoälyn käyttö käsikirjoittamisessa**
Katri Manninen, kirjailija-käsikirjoittaja

Ohjelma

MA 4.11.2024

- 13.55 **Mitä on luovuus tekoälyn ajalla?
Esimerkkejä taiteilijoiden ja tekoälyn
yhteisestä luovasta prosessista**
Johanna Hautala, Vaasan yliopisto
- 14.20 **Tekoälyjä arkityöhön: kokemuksia ja
polkuja eteenpäin**
Lauri Saarikoski, Yle
- 14.45 **Iltapäiväkahvit**

Ohjelma

MA 4.11.2024

OSIO 3: Tulevat sukupolvet (15.15– 16.45)

Kolmannessa osiossa visioidaan tulevaisuuden museoita ja museoalan tekijöitä. Syntyvyys laskee ja väestö ikääntyy. Suomi tarvitsee maahanmuuttoa yhä kipeämmin. Mitä tämä tarkoittaa museoalan näkökulmasta?

Keitä varten kokoelmia kerätään ja miten museot säilyvät relevantteina vielä tulevaisuuden suomalaisillekin? Entä miten erilaisista taustoista tulevat nuoret saadaan kiinnostumaan museoalasta?

Osion moderaattorina: Uula Neitola

- 15.15 **Lapsuus ja sukupolvien väliset
suhteet tulevaisuuden Suomessa**
Anna Rotkirch, Väestöliitto

Ohjelma

MA 4.11.2024

15.45 **Tulevat sukupolvet**

Keskustelussa mukana:

Anna Rotkirch,
Väestöliitto
Jenna Mutanen,
opiskelija Oulun yliopisto
Andreas Koivisto,
Vantaan kaupunginmuseo
Martina Marti,
moninaisuuskouluttaja

16.45 **Seminaariohjelma päättyy**

17.00-20.00 **Iltatilaisuus** Merkissä

Ohjelma 5.11.2024

OSIO 4: Museoalan työelämämyyttejä (9.00-11.30)

Tässä ohjelmanumerossa keskiössä ovat kokemukset ja kipupisteet museoalan työelämästä. Erilaisia näkökulmia tarkastellaan esimerkkitarinoiden kautta. Todellisuuteen pohjautuvat, mutta keksityt tarinat esitellään, niistä käydään keskustelua ja suoritetaan yleisöäänestys. Vahvistuvatko vai murtuvatko museoalan työelämämyytit?

9.00 **Myytinmurtajat**
Vetäjä: Veera Ikonen

Myyteistä keskustelemassa:
Tiina Rauhala,
Suomen valokuvataiteen museo
Tiitus Uusoksa,
Suomen kansallismuseo
Johanna Latvamäki,
Pohjois-Pohjanmaan museo
Elina Pylsy-Komppa,
Kymenlaakson museo

11.30 **Lounas** Ravintola Minne

Ohjelma

TI 5.11.2024

OSIO 5: Hyvinvoivat työyhteisöt (12.30-16.00)

Museokenttä koostuu erilaisista toimijoista ja työyhteisöistä, mutta monet ilmiöt ja kokemukset ovat kuitenkin yleisiä. Ne yhdistävät paitsi museoita, myös laajemmin kulttuuri- ja asiantuntija-alan työpaikkoja.

Miten vaalimme työyhteisön vahvuuksia ja teemme alasta relevantin tuleville osaajille? Pystymekö näkemään, millaisia työyhteisöjä museot voisivat parhaimmillaan olla ja mitä muutoksia se mahdollisesti tarkoittaa?

Moderaattori: Marianne Koski, Museovirasto

12.30 **Resilientin työyhteisön rakentaminen**
Miira Heiniö, Työterveyslaitos

13.00 **Tapausesimerkki: Matkalla kohti kiireneutraalia lisälmeä: monoa multitaskaukselle**
Laura Koski, Iisalmen kaupunki

Ohjelma

TI 5.11.2024

- 13.15 **Tapausesimerkki: Strategiatyö kriisin selättämisen välineenä**
Anni Venäläinen, Porin taidemuseo
- 13.30 **Tapausesimerkki: Aivotyöagentit työyhteisön kognitiivisen ergonomian asiassa**
Satu Ståhlberg, Lappeenrannan museot
- 13.45 **Keskustelu työyhteisöjen toimintakulttuurin kehittämisestä**
Marianne Koski, Anni Venäläinen, Miira Heiniö ja Satu Ståhlberg
- 14.30 **Iltapäiväkahvit**

Ohjelma

TI 5.11.2024

- 15.00 **Hyvän huomaaminen työpaikoilla: luontevahvuudet, arvostus ja myötätunto**
Kaisa Vuorinen, Positive Learning Ltd
- 15.45 **Loppupuheenvuoro**
Stefan Wessman, Museovirasto
- 16.00 **Seminaari päättyy**

Puhujat

Pirjo Hamari

Kehittämisjohtaja Museoviraston Museoalan kehittäminen -yksikössä. Koulutukseltaan hän on arkeologi. Hän on kulttuuriperintöhallinnon ammattilainen, joka on erityisen kiinnostunut sen vaikuttavuudesta, toimijoista ja kaikkien osallisuudesta kulttuuriperintöön.

Kuva: Helena Ranta

Pirjo Hamari toimii ma 4.11. osion 1 moderaattorina.

Arja Haapakorpi

Työelämän tutkimukseen ja koulutuspolitiikkaan erikoistunut yliopistotutkija, jonka tutkimuksen painopistealueet ovat viime vuosina olleet yhdistelmätyö, kulttuurialan työ ja sen organisointi pandemian aikana, teknologia ja työn muutos, yliopistotyön muutos sekä koulutuksen tasa-arvo kansainvälisessä vertailussa.

Puheenvuoro ma 4.11. klo 9.35: Teknologia ja työn organisointi - jatkuvuuksia ja muutoksia

Margherita Sani

Adjunct professor at the University of Bologna, Department of Visual Arts. She is also project coordinator at NEMO – Network of European Museum Organisations, where she leads the Working Group LEM on museum education.

During her career, Margherita has designed and managed many projects financed by the European Union, in particular about museum education, lifelong learning and intercultural dialogue.

She is an active member of various associations and professional museum networks, including NEMO, ICOM, European Museum Academy.

**Puheenvuoro ma 4.11.klo 10.15:
"Heritage is a verb!". A change of paradigm in the cultural heritage sector**

Tuulia-Tuulia Tummavuori

Erityisalana kulttuuriperintöalan koulutuspoliittinen edunvalvonta ja työelämä-tutkimus. Esityksessään Tummavuori käsittelee Museo- ja kulttuuriperintöalan ammatti-liiton, Suomen museoliiton ja Jyväskylän yliopiston museologian oppiaineen yhteistyössä tekemän museoalan osaamiskyselyn tuloksia.

**Puheenvuoro ma 4.11. klo 11.00:
Museoalan eri ammattiryhmien erot ja mahdollisuudet osaamisen kehittämisessä**

Kalle Kallio

Museonjohtaja Työväenmuseo Werstaassa, joka on työelämän ja sosiaalhistorian valtakunnallinen vastuumuseo. Hän on koulutukseltaan filosofian tohtori ja kasvatustieteiden maisteri.

Museoväki tunnetaan museoalan merkittävimpänä työelämä-tutkimuksena, josta Kallio on vastannut yli kaksikymmentä vuotta.

**Puheenvuoro ma 4.11. klo 11.10:
Tuore Museoväki-tutkimus**

Liisa Oikari

Erikoistunut museoiden kokoelmanhallintaan sekä kokoelmien monipuoliseen käyttöön. Oikaria kiinnostaa museoiden yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja osuus kestävyysmurroksen edistämisessä. Hän työskentelee parhaillaan Mannerheim-museon tutkijana.

Kuva: Tuula Ylikorpi

Liisa Oikari toimii ma 4.11. osion 2 moderaattorina.

Sonja Thiel

Thiel is currently conducting research on AI and museums at the Dept. of German in Berkeley, California. She has worked as a digital catalyst for artificial intelligence at the Badisches Landesmuseum

Karlsruhe. In her career, Sonja Thiel has designed and implemented exhibition and collection projects with a focus on outreach, participation and diversity as a curator and project manager.

Kuva: artis - Uli Deck

**Puheenvuoro ma 4.11. klo 12.45:
Pain or Gain - or how to integrate AI in a Museum
Work environment?**

Katri Manninen

"Suomen tekoälykkäin käsikirjoittaja" ja Aalto yliopiston tohtoriopiskelija, joka tutkii väitöskirjassaan, mitä tapahtuu kun ammattikäsikirjoittajat kehittävät draamasarjakonsepteja tekoälyn kanssa. 30-vuotisen uransa aikana Manninen on kirjoittanut 5 pitkää elokuvaa, 29 kirjaa ja yli 155 osaa erilaisia televisiosarjoja (mm. Benner & Benner, Nyrkki, FC Venus).

**Puheenvuoro ma 4.11.klo 13.30:
Ihmisenä ihmiselle - tekoälyn käyttö käsikirjoittamisessa**

Johanna Hautala

Vaasan yliopiston apulaisprofessori, joka tutkii uusia teknologioita hyödyntäviä luovuuden, tiedon jalostamisen ja innovaatioiden prosesseja ajan, tilan, paikan ja liikkumisen näkökulmista. Johtanut mm. Koneen säätöön rahoittamaa tutkimushanketta "Luovuus tekoälyn ajalla" 2020-2024, jossa analysoitiin tekoälyä työssään soveltavien tutkijoiden ja taiteilijoiden luovia prosesseja ajassa ja tilassa.

Puheenvuoro ma 4.11.klo 13.55: Mitä on luovuus tekoälyn ajalla? Esimerkkejä taiteilijoiden ja tekoälyn yhteisestä luovasta prosessista

Lauri Saarikoski

Työskentelee Ylen arkistossa työn, osaamisen ja työkalujen kehittämisen parissa. Hänellä on runsaasti kokemusta meta-tiedon tuotantoon ja media-arkistoihin liittyvistä tekoälykokeiluista ja -projekteista.

Kuva: Yle Kuvapalvelu

**Puheenvuoro ma 4.11. klo 14.20:
Tekoälyjä arkityöhön: kokemuksia ja polkuja eteenpäin**

Uula Neitola

Tiedeviestijä, historioitsija ja kulttuuriperintöalan ammattilainen. Neitola työskentelee viestinnän asiantuntijana Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit ry:ssä. Uula on tarttunut tutkimuksissaan, puheenvuoroissaan ja esiintymisissään museo- ja kulttuuriperintöalan ammattilaisuuden muutoksen mahdollisuuksiin ja haasteisiin erityisesti nuorten ammattilaisten näkökulmasta kotimaassa ja kansallisesti.

Uula Neitola toimii ma 4.11. ohjelman osion 3 moderaattorina.

Anna Rotkirch

Tutkimusprofessori ja tutkimusjohtaja Väestöliiton tutkimuslaitoksella. Rotkirch tutkii Suomen väestönmuutosta ja syntyvyyden laskun syitä strategisen tutkimusneuvoston NetResilience-konsortiossa. Anna Rotkirch on myös toiminut Sanna Marinin ja Petteri Orpon hallitusten väestöpoliittisena selvityshenkilönä.

**Puheenvuoro ma 4.11.klo 15.15:
Lapsuus ja sukupolvien väliset suhteet tulevaisuuden Suomessa
Mukana keskustelussa ma 4.11.klo 15.45:
Tulevat sukupolvet**

Jenna Mutanen

Museo- ja kulttuuriperintöalalle kouluttautuva kulttuuriantropologian opiskelija Oulun yliopistosta. Mutanen toimii tällä hetkellä Museo- ja kulttuuriperintöalan ammattiliiton MAL:n hallituksen opiskelijaedustajana alan opiskelijoiden edunvalvonnan parissa. Erityisesti hän on kiinnostunut saavutettavuuden, inklusion ja moniäänisyyden teemoista.

**Mukana keskustelussa ma 4.11. klo 15.45:
Tulevat sukupolvet**

Andreas Koivisto

Vantaan kaupunginmuseon arkeologi. Hän on kirjoittanut useita paikallishistoriasta sekä esihistoriasta kertovia yleistajuisia teoksia ja saanut niistä useita palkintoja. Viimeisin, yhdessä taiteilija Tom Björklundin kanssa tehty lastenkirja

Ikikallion tarinoita palkittiin muun muassa vuoden 2024 tiedonjulkistamisen valtiopalkinnolla. Koivisto on myös aktiivisesti kiertänyt vantaalaisia kouluja puhumassa seudun historiasta.

**Mukana keskustelussa ma 4.11. klo 15.45:
Keskustelu: Tulevat sukupolvet**

Martina Marti

Teatterintekijä, moninaisuusasiantuntija ja kääntäjä. Taiteilijana Martina kirjoittaa, ohjaa ja tuottaa teatteriesityksiä. Marti on toiminut Kulttuurilla kaikille -palvelun moninaisuuskouluttajana ja kouluttanut sekä taide- ja kulttuurilaitoksia että tulevia

moninaisuusagentteja. Nykyään hän tuottaa moninaisuuskoulutuksia eri organisaatioille, kuten teattereille, museoille, rahoittajille ja yhdistyksille.

**Mukana keskustelussa ma 4.11. klo 15.45:
Tulevat sukupolvet.**

Kuva: Antti Yrjönen

Kuva: Emma Suominen

Veera Ikonen

Ihmisyydestä, tarinoista ja kohtaamisista syttyvä palkittu luova tuottaja, mediantekijä ja kirjailija. Viime vuodet hän on omistautunut yhteisöjen hyvinvoinnin vahvistamiseen ja kehittänyt menetelmiä, joilla nuorten osallisuutta ja myönteistä vuorovaikutusta lisätään.

**Veera Ikonen keskustelun vetäjänä ti 5.11. klo 9.00:
Myytinmurtaajat**

Tiina Rauhala

Suomen valokuvataiteen museon näyttelyintendentti. Viimevuosien uudet opinnot sosiaalipsykologian ja psykologian parissa ovat vievät hänet henkilöstöhallinnon ja henkilöstöjohtamisen maailmaan. Rauhala työskentelee vuoden 2025

loppuun asti intendentin työn ohella myös Museoviraston HRD-asiantuntijana työkenttäänään henkilöstöhallinnon kehittämis-, ja suunnittelutehtävät.

**Mukana keskustelussa ti 5.11. klo 9.00:
Myytinmurtaajat**

Kuva: Otto Virtanen

Kuva: Sami Parkkinen

Tiitus Uusoksa

Uusoksa työskentelee Suomen kansallismuseossa tuottajana. Hänen työnsä keskittyy vuonna 2027 uudistuneena avautuvan Kansallismuseon uuteen toimintamalliin: mm. tuotantojen tekemisen tapoihin, kumppanuuksiin, palveluihin ja asiakaslähtöisyyteen. Uusoksa on koulutukseltaan kulttuurituottaja, ja ennen museoiden maailmaan hyppäämistä työskennellyt tapahtumien ja kansalaisjärjestöjen parissa.

**Mukana keskustelussa ti 5.11. klo 9.00:
Myytinmurtajat**

Johanna Latvamäki

Vastuumuseotutkija alueellisen museotyön parissa Oulun museo- ja tiedekeskukseen kuuluvassa Pohjois-Pohjanmaan museossa. Osallisuus, yhteisöllisyys, kissat ja kulttuuri kaikkien sydäntä lähellä.

**Mukana keskustelussa ti 5.11. klo 9.00:
Myytinmurtajat**

Kuva: Tiitus Uusoksa

Kuva: Mika Friman

Elina Pylsy-Komppa

Kymenlaakson museon kuva- ja asiakirjakokoelmasta vastaava tutkija Merikeskus Vellamossa. Hänen tontilleen kuuluu myös Merivartiomuseon kokoelmat. Pylsy-Komppa pitää työssään eniten arkiston asiakas kohtaamisista. Kokoelmatyössä häntä inspiroi hetket, kun jostain pienestä valokuvan yksityiskohdasta aukeaa koko tarina.

**Mukana keskustelussa ti 5.11. klo 9.00:
Myytinmurtajat**

Marianne Koski

Työskentelee museoalan hallinnon ja kehittämisen prosessien (mm. vastuumuseoiden kanssa tehtävä yhteistyö, valtionavustukset ja -osuudet, museoiden arviointi ja vertaiskehittämisfoorumi) parissa Museovirastossa. Marianne on Sydämellinen Virkamies ja Erikoinen Asiantuntija, jonka mielestä parasta kehittäjän työssä on se, että sitä saa tehdä jatkuvassa vuorovaikutuksessa ja yhdessä museo- ja kulttuuriperintöalan kollegoiden ja toimijoiden kanssa.

Marianne Koski toimii 5.11. osion 5 moderaattorina.

Kuva: Kerttu Penttilä

Kuva: Maritta Roslakka

Miira Heiniö

Sosiaalipsykologi, joka valmentaa, kehittää ja tutkii työyhteisöjä ja organisaatioita luottaen siihen, että jokainen on oman työnsä paras asiantuntija ja että työyhteisöillä on vastaukset toimintansa järjestelemiseen parhaalla mahdollisella tavalla. Heiniö nauttii voidessaan tuoda työyhteisöille toimivia työkaluja, teoriamalleja ja ajattelua jäsentäviä kysymyksiä työyhteisön toimivuuden kehittämiseksi, työn sujuvuuden edistämiseksi ja toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Puheenvuoro ti 5.11. klo 12.30:
Resilientin työyhteisön rakentaminen

Laura Koski

Iisalmen kaupungin markkinointi- ja viestintäsuunnittelija, jonka sydän sykkii merkitykselliselle markkinoinnille ja vaikuttavalle viestinnälle. Koski vastaa By Iisalmi -brändistä, joka pyrkii teoillaan ja viesteillään ratkomaan seudun veto- ja pitovoimahaasteita.

Puheenvuoro ti 5.11. klo 13.00:
Tapausesimerkki: Matkalla kohti kiireneutraalia Iisalmea: monoa multitaskaukselle

Kuva: Pirita Männikkö

Anni Venäläinen

Porin taidemuseon johtaja ja Frame Contemporary Art Finland -säätiön hallituksen jäsen. Koulutukseltaan hän on taiteen maisteri ja toiminut kuraattorina myös vapaalla kentällä. Ennen taidemuseon johtajaksi siirtymistään työskennellyt monipuolisesti yleisötyön ja näyttelysuunnittelun parissa.

Puheenvuoro ti 5.11. klo 13.15:
Tapausesimerkki: Strategiatyö kriisin selättämisen välineenä

Satu Ståhlberg

Lappeenrannan museoiden näyttelyt ja yleisötyö -yksikön intendentti, tiimimestari, aivotyöagentti ja museon tyhy-tiimin jäsen. Hän on toiminut Lappeenrannan museoissa pitkään erilaisissa tehtävissä, kuten kv-hankkeissa, amanuenssina ja vuodesta 2009 lähtien intendenttinä.

Puheenvuoro ti 5.11. klo 13.30:
Tapausesimerkki: Aivotyöagentit työyhteisön kognitiivisen ergonomian asialla

Kuva: Ilona Juntura

Kaisa Vuorinen

Startup -yritys Positive Learning Oy:n perustaja, tietokirjailija ja luennoitsija. Hän on kiertänyt maailmaa viimeiset kymmenen vuotta ja puhunut myönteisyyden ja kannustamisen voimasta. Vuorinen on tutkinut vahvuuksia ja hyvinvointia sekä kirjoittanut tietokirjoja aiheesta. Hän innostuu ihmisten kohtaamisesta ja myötätuntoisen kulttuurin rakentamisesta.

Kuva: Jani Laukkanen

**Puheenvuoro ti 5.11. klo 15.00:
Hyvän huomaaminen työpaikoilla: luonteen-
vahvuudet, arvostus ja myötätunto**

